

Behörighet och statsbidrag
Emilia Ström
emilia.strom@socialstyrelsen.se

Anvisningar till ansökan om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet för bidragsår 2024 och 2025

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela medel till organisationer som bedriver verksamhet enligt förordning (2022:257) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet.

Förordningen började gälla den 1 januari 2023 och i den sammanförs fyra tidigare statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och andra ideella organisationer inom brottsofferområdet som Socialstyrelsen tidigare hanterat:

- statsbidrag till kvinno- och tjejjourer
- statsbidrag till brottsofferverksamhet riktad till hbtqi-personer som utsatts för våld i en nära relation inklusive hedersrelaterat våld och förtryck
- statsbidrag för utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer till ideella föreningar och stiftelser
- statsbidrag till organisationer som arbetar med att motverka våld mot kvinnor och är rikstäckande organisationer vars verksamhet riktar sig till utövare på regional eller lokal nivå eller är en organisation som bedriver verksamhet av riksintresse (förordning 2011:1062)

Lokala organisationer kan söka både organisationsbidrag och verksamhetsbidrag. Riksorganisationer och organisationer av riksintresse kan söka verksamhetsbidrag.

Bidragets storlek

Bidragets storlek fastställs i regleringsbrev till Socialstyrelsen. Statsbidraget fördelas efter ansökan under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet. Bidraget kan sökas för två år, denna utlysning avser 2024 och 2025. Beslut om bidrag kommer att meddelas för dessa två år i det fall en organisation ansökt

om medel för båda åren. Det innebär att bidraget med stor sannolikhet inte kommer att utlysas för bidragsår 2025.

Vad kan ni söka medel för?

Syftet med bidraget är att stärka det civila samhällets möjligheter att bidra till att förbättra levnadsvillkoren för dem som har utsatts eller riskerar att utsättas för våld.

Kvinno- och tjejjourer och andra ideella organisationer som bedriver verksamhet med huvudsakligt ändamål att arbeta förebyggande eller motverkande eller att stödja eller förbättra situationen för brottsoffer, inom ett eller flera av följande områden:

1. mäns våld mot kvinnor,
2. våld i nära relationer,
3. sexuellt våld,
4. hedersrelaterat våld och förtryck,
5. prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Det innebär att organisationer som beviljas statsbidrag till huvudsak har en befintlig verksamhet inom ovanstående områden.

Vilka kan söka medlen?

Lokala organisationer

Verksamhetsbidrag och organisationsbidrag kan lämnas till lokala organisationer som bedriver lokalt förankrad verksamhet. Medel kan sökas för:

1. stödinsatser till enskilda i form av samtalsstöd, rådgivning, information och praktiskt stöd i kontakter med myndigheter,
2. kompetensutveckling,
3. utveckling av kvalitetsarbete och rutiner,
4. dokumentation och uppföljning, och
5. information om verksamheten

Organisationsbidrag

Kan sökas av lokala organisationer för den ordinarie verksamheten.

Riksorganisationer

Verksamhetsbidrag kan lämnas till riksorganisationer för insatser som stöder organisationernas lokala, regionala eller samordnande arbete. Med riksorganisation avses att den ideella organisationen har en riksomfattande organisation med en lokalt eller regionalt förankrad verksamhet.

Organisationer som bedriver verksamhet av riksintresse

Verksamhetsbidrag kan också lämnas till riksorganisationer och organisationer som bedriver verksamhet av riksintresse för att främja nationella insatser som stöder förutsättningarna för sådan verksamhet som avses i 1 § förordningen (2022:257). Med riksintresse avses att organisationen bedriver en verksamhet som är av allmänt intresse för hela samhället och inte endast lokalt. Det kan till

exempel vara en verksamhet som är riktad till en särskild målgrupp eller en organisation som har en speciell kompetens med nära anknytning till syftet för statsbidraget.

När kan ni använda medlen?

Ett beslut om bidrag kan avse en tidsperiod om två år. Om det finns skäl för det kan ett beslut om bidrag i stället avse ett år. Socialstyrelsen planerar att betala ut medlen för 2024 under första kvartalet 2024. Medlen kan användas till och med den 31 december 2024 respektive 31 december 2025. Socialstyrelsens planering är att de organisationer som beviljats medel för 2025 ska få dessa utbetalda i januari 2025.

När behöver Socialstyrelsen ha er ansökan?

Ansökan ska ha kommit in till oss **senast den 3 oktober 2023**. Vi planerar att ge samtliga sökanden ett skriftligt besked om beslut i februari 2024.

Villkor för statsbidraget

Villkor för att få del av statsbidraget är att sökande organisationen:

- Är en juridisk person som bedriver och under minst två år har bedrivit en sådan verksamhet som avses i 1 § förordning (2022:257).
- bedriver verksamhet som är lokalt förankrad (lokal organisation), bedriver riksomfattande verksamhet som stöder lokala eller regionala organisationer (riksorganisation) eller bedriver verksamhet som är av nationellt intresse (riksintresse).
- har antagit stadgar och är demokratiskt uppbyggd, i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering.
- styr sin verksamhet mot fastställda mål och förväntade resultat och har fastställt en plan för den verksamhet som bidrag söks för där det beskrivs vilka aktiviteter som planeras och hur arbetet kommer att följas upp,
- och kan dokumentera sin verksamhet genom fastställda verksamhets- och revisionsberättelser.
- Bidrag får även lämnas till en stiftelse som inte uppfyller villkoren i 5 § första stycket 3. Stiftelsen får inte vara statlig eller kommunal och ska vara öppen för insyn. Bidrag till en stiftelse lämnas enligt de särskilda villkor för verksamhetsbidrag som anges i 11 § förordning (2022:257)
- Bidrag får lämnas för vissa kostnader för administration av den verksamhet som bidrag lämnas för och kostnader som kravet på revisorsgranskning av bidragsanvändningen medför.
- Bidrag får inte användas för verksamhet som bedrivs på uppdrag av en kommun eller en region eller för ekonomisk verksamhet som bedrivs av den egna organisationen.
- Bidrag får inte lämnas till en organisation som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs.

Särskilda prioriteringar

Socialstyrelsen får prioritera mellan inkomna ansökningar och ge företräde till de ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att uppfylla det syfte som anges under rubriken ”*Vad kan ni söka medel för?*”. Socialstyrelsen kommer att göra en helhetsbedömning och i den bedömningen ta särskild hänsyn till:

- Relevans i förhållande till syftet med uppdraget som helhet. Det innebär att det kommer att bedömas hur väl organisationen arbetar med insatserna idag och hur väl de ansökta insatserna stämmer överens med förordningens syfte samt skrivningar i anvisningar om vad statsbidraget kan användas till.
- Kvaliteten på ansökan bedöms bl.a. utifrån hur tydligt insatserna är beskrivna, om de är väl motiverade och rimliga. Är det tydligt vilka behov som ligger till grund för de ansökta åtgärderna? Hur kommer de ansökta insatserna förbättra levnadsvillkoren för dem som har utsatts för våld eller riskerar att utsättas för våld?
- Genomförbarhet av insatserna bedöms utifrån rimlighet gällande tidsperspektiv, budget och resurser.
- Organisationens omfattning/kapacitet och i förekommande fall möjlighet att nå särskilt utsatta målgrupper.

Hur gör ni ansökan?

Socialstyrelsen har tagit fram ett webbformulär för de uppgifter som vi efterfrågar i ansökan. Formuläret återspeglar de villkor som framgår av förordning (2022:257). Uppgifterna i ansökan kan också utgöra underlag för Socialstyrelsens årliga redovisning till regeringen avseende bidraget.

Ni ska lämna alla uppgifter som formuläret omfattar om instruktionerna inte säger något annat. Om ni inte använder formuläret ska ni lämna de efterfrågade uppgifterna på ett sätt som motsvarar blankettens upplägg.

Ansökan görs via Socialstyrelsens e-tjänst. Följ punkterna nedan stegvis:

1. Innan ni ansöker om bidraget behöver behörig företrädare (eller en person med fullmakt från denne) för organisationen ansöka om att bli ombud i Socialstyrelsens e-tjänst. En ombudsansökan bör skickas in till Socialstyrelsen minst en månad innan statsbidraget stänger för ansökan. Läs mer om ombud på Socialstyrelsens hemsida: <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/om-etjansterna/e-tjansten-for-att-soka-statsbidrag/>
2. Efter att er ombudsansökan beviljats kan ni ansöka statsbidraget via Socialstyrelsens e-tjänst. Ni ansöker via webbformuläret som ni hittar via det specifika statsbidragets webbplats eller under rubriken ”Öppna utlysningar” i inloggat läge i e-tjänsten. Till ansökan ska ni bifoga de dokument som framgår av webbformuläret. Observera att dokumenten ska vara fastställda.

Hur är blanketten utformad?

Mål- och resultatstyrning

I förordningen anges krav på att organisationen styr sin verksamhet mot fastställda mål och förväntade resultat, har fastställt en plan för den verksamhet som bidrag söks för och beskriver vilka aktiviteter som planeras samt hur arbetet kommer att följas upp. Tydliga mål som är möjliga att följa upp och väldefinierade målgrupper är viktiga för att organisationen ska kunna ha en målstyrning av sin verksamhet.

Beskriv hur organisationens arbete kommer leda till en förbättrad situation för brottsoffer det kommande året

Beskriv kort och konkret de behov, brister eller problem i samhället som verksamheten är riktad mot eller syftar till att åtgärda. Den information som lämnas ger underlag för att bedöma om verksamheten i ansökan utgår från ett dokumenterat problem eller behov som finns i samhället.

Övergripande mål

Organisationens övergripande mål anger verksamhetens inriktning. Med det menas den förändring i samhället som organisationen vill åstadkomma med sin verksamhet på lång sikt. Målet kan vara uttryckt i organisationens stadgar, vision, långsiktiga strategi eller annat styrdokument.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålet/verksamhetsmålen är den förändring som organisationen vill kunna uppnå för att lösa de problem som föreningen har identifierat. Verksamhetsmålet/verksamhetsmålen bidrar till att organisationens övergripande mål kan uppnås.

Målgrupp

Ange målgrupp och förväntat antal personer för varje verksamhetsmål. Om möjligt ange antal män, kvinnor eller annan könstillhörighet. De planerade aktiviteterna ska vara direkt riktade mot målgrupperna.

Aktivitet/-er

Ange en eller flera konkreta aktiviteter som organisationen planerar att genomföra under verksamhetsåret samt vad som är målet med aktiviteterna. Det kan vara nödvändigt att genomföra flera olika aktiviteter för att nå ett verksamhetsmål.

Förväntat resultat

Ange ett eller flera konkreta resultat samt hur de förväntade resultaten bidrar till att förbättra levnadsvillkoren för dom som har utsatts eller riskerar att utsättas för våld. Till ansökan ska ni bifoga de dokument som framgår av webbformuläret. Observera att dokumenten ska vara fastställda.

Budget

Den budgetmall som finns i ansökningsblanketten gäller för samtliga intäkter och kostnader för verksamheten som ni söker statsbidrag för. Budgeten ska avse verksamhet för det budgetår som ansökan gäller. Beskrivning av kostnadsposter i ansökan:

- **Lönekostnader (inkl. sociala avg.):** Sammanlagda personalkostnader, d.v.s. fast och tillfällig personal samt arvoden och övriga ersättningar.
- **Resor, kost och logi:** Kostnader för olika färdsätt t.ex. kost och logi vid resor som studiebesök, planeringar m.m.
- **Köpta tjänster, material, hyrd utrustning:** Material och förbrukningsvaror, tillfällig lokalhyra t.ex. vid externa workshops, konferenser m.m. samt kostnad för hyrd utrustning. I detta fall ingår även ev. kursavgifter.
- **Annonsering och marknadsföring:** Annonser och övrig marknadsföring.
- **Revisorskostnad:** Kostnader för revisorns arbete med granskningen av redovisningen tas med i beräkningen.
- **Administrativa kostnader (kontorsmaterial, telefon, porto etc.):** Kontorsmaterial och andra förbrukningsvaror.
- **Utrustning:** Inköp av utrustning
- **Trycksaker:** Framtagande av trycksaker, filmer m.m.
- **Lokalkostnader** (omfattar ej lokaler för skyddat boende): Specificera vilken typ av lokalkostnad ansökan avser

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

En organisation som har tagit emot bidrag ska senast den 30 april året efter det som bidraget avsåg lämna en redovisning till Socialstyrelsen om hur statsbidraget har använts. Enligt förordningen ska Socialstyrelsens årliga redovisning lämnas till regeringen senast den 31 oktober. Den årliga redovisningen publiceras också på Socialstyrelsens webbplats.

Villkoren som rör redovisningen av statsbidraget anges i 21 och 22 § i förordning om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet (2022:257). Här framgår bland annat att en revisor ska granska organisationens redovisning (återrapport) av hur statsbidraget använts. Det räcker alltså inte att endast lämna in organisationens revisionsberättelse. Revisorns rapport över granskningen ska bifogas redovisningen (återrapporteringen). Om det statsbidrag som har tagits emot uppgått till minst *fem prisbasbelopp* enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en *auktoriserad eller godkänd revisor*.

En organisation är skyldig att återbetala beviljade medel som helt eller delvis inte utnyttjas under bidragsåret eller om statsbidraget i övrigt inte har använts enligt förordning (2022:257) eller enligt villkor i Socialstyrelsens beslut. Det sker genom att Socialstyrelsen, efter utredning, fattar beslut om återkrav och därefter skickar en faktura till organisationen. Socialstyrelsen får om det finns särskilda skäl för det, besluta att helt eller delvis avstå från ett krav på återbetalning.

